

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Faktaark om rammerne for arbejdet med inkluderende læringsmiljøer

Udvalgte resultater for Grundskolepanelet 2024

Dette faktaark handler om rammerne for arbejdet med inkluderende læringsmiljøer og baserer sig på besvarelser fra ledere, lærere og pædagoger. Det beskriver lærernes og pædagogernes vurdering af egne kompetencer samt samarbejdet med interne og eksterne aktører om at skabe inkluderende læringsmiljøer. Desuden beskriver det ledernes samarbejde med eksterne aktører. Faktaarket om rammerne for arbejdet inkluderende læringsmiljøer er ét af i alt fire faktaark om inkluderende læringsmiljøer.

Hovedresultater

- **Halvdelen** af lærerne og tre fjerdedele af pædagogerne vurderer, at de i høj grad eller meget høj grad kan støtte elever med særlige behov i at indgå i klassefællesskabet.
- **43 procent** af lærerne og **47 procent** af pædagogerne oplever i høj grad eller meget høj grad et behov for faglig kompetenceudvikling inden for undervisning og inklusion af elever med særlige behov.
- **44 procent** af lærerne og **50 procent** af pædagogerne vurderer i høj eller meget høj grad, at de let kan få hjælp og vejledning fra en kollega med specialpædagogisk viden.
- De skoleinterne aktører, som flest lærere og pædagoger oplever at have et tilstrækkeligt samarbejde med om at skabe inkluderende læringsmiljøer, er lærere, pædagoger og skolens ressourcepersoner. Generelt oplever de samarbejdet med de skoleinterne aktører som tilfredsstillende eller meget tilfredsstillende.
- Den eksterne aktør, som flest lærere (**17 procent**), pædagoger (**16 procent**) og ledere (**61 procent**) oplever at have et tilstrækkeligt samarbejde med, er PPR-psykologer. Over halvdelen af lærerne, pædagogerne og lederne oplever, at samarbejdet med de skoleeksterne aktører er tilfredsstillende eller meget tilfredsstillende, især med PPR-psykologer og SSP-konsulenter.

Om Grundskolepanelet

Grundskolepanelet er en spørgeskemaundersøgelse, som gennemføres hvert andet år blandt et fast panel af grundskoler. Panelet består af ledere, lærere, pædagoger (kun folkeskole) og elever fra 4., 6. og 8. klasse fra udvalgte folkeskoler og frie grundskoler. Gennem undersøgelsen giver deltagerne til sammen et indblik i elevernes skoledag og i skolernes arbejde med at sikre kvalitet i undervisningen. Grundskolepanelet er dermed en vigtig kilde til viden om nogle af de mest centrale temaer i grundskolen og belyser, hvordan den danske grundskole udvikler sig. I 2024 blev Grundskolepanelet gennemført for første gang med deltagelse fra 180 folkeskoler og 57 frie grundskoler. Svarprocenterne var henholdsvis 46 procent for pædagogerne, 69 procent for lærerne, 83 procent for lederne og 64 procent for eleverne. Styrelsen for It og Læring har været ansvarlig for indsamling af data.

Lærere og pædagogers vurdering af egne kompetencer

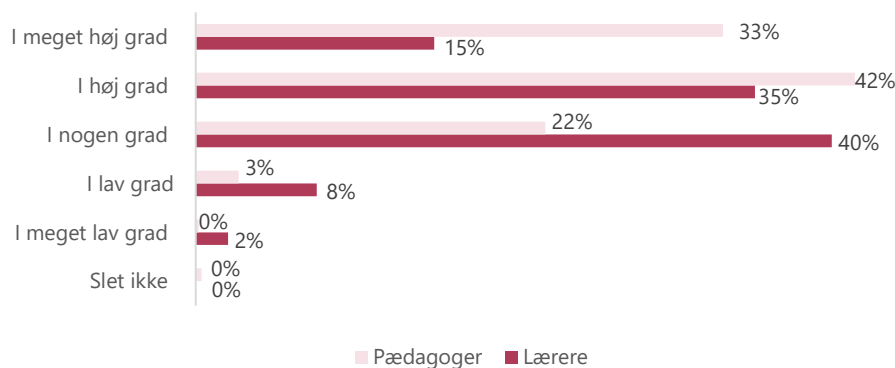
Lærere og pædagogers vurdering af egne kompetencer til at inkludere elever med særlige behov i klassefællesskabet

Lærerne på både de deltagende folkeskoler og frie grundskoler er blevet spurgt, i hvilken grad de vurderer, at de i undervisningen kan give støtte til elever med særlige behov, så de kan indgå i klassefællesskabet.

Af de adspurgte lærere svarer **50 procent**, at de i høj eller meget høj grad vurderer, at de i undervisningen kan understøtte elever med særlige behov i at indgå i klassefællesskabet, mens **40 procent** svarer i nogen grad, og **10 procent** i lav eller meget lav grad.

Pædagoger, der indgår i undervisningen på de deltagende folkeskoler, er ligeledes blevet spurgt, i hvilken grad de vurderer, at de kan give støtte til elever med særlige behov i at indgå i klassefællesskabet. **75 procent** af pædagogerne svarer i høj eller meget høj grad, mens **22 procent** svarer i nogen grad.

Figur 1: Pædagoger og læreres vurdering af, om de kan give støtte til elever med særlige behov til at indgå i klassefællesskabet

Anm.: 1.916 dansk- og matematiklærere, på både folkeskoler og frie grundskoler, og 554 pædagoger på folkeskoler har besvaret spørgsmålet: "I hvilken grad kan du gøre følgende i din undervisning: Give støtte til elever med særlige behov til at indgå i klassefællesskabet."

Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Lærernes besvarelser viser, at lærerne på frie grundskoler i højere grad end lærerne på folkeskoler vurderer, at de kan give støtte til elever med særlige behov til at indgå i klassefællesskabet. **66 procent** af lærerne på frie grundskoler svarer, at de i høj eller meget høj grad kan give støtte til elever med særlige behov til at indgå i klassefællesskabet, mens det samme gælder for **47 procent** af lærerne i folkeskolerne. Når lærernes besvarelser opdeles efter det klassetrin, de underviser på, findes der små forskelle. Pædagogerne er kun blevet spurgt i folkeskolerne, hvorfor deres besvarelser ikke opdeles efter skoletype.

Lærere og pædagogers oplevede kompetencebehov

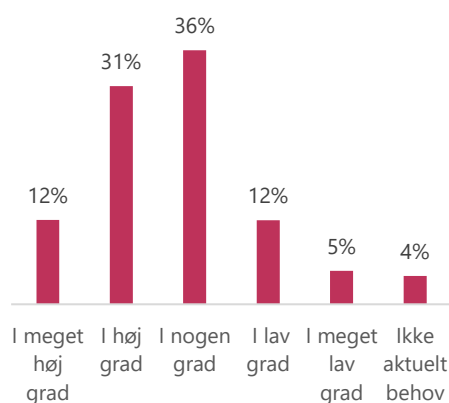

Både lærerne og pædagogerne, der indgår i undervisningen, er også blevet spurgt, i hvilken grad de oplever at have behov for faglig kompetenceudvikling inden for henholdsvis undervisning af elever med særlige behov for lærerne og inklusion af elever med særlige behov for pædagogerne.

Blandt de adspurgte lærere svarer **43 procent**, at de i høj eller meget høj grad oplever et behov for faglig kompetenceudvikling inden for undervisning af elever med særlige behov. **17 procent** svarer i lav eller meget lav grad, mens **4 procent** svarer, at de ikke har et aktuelt behov.

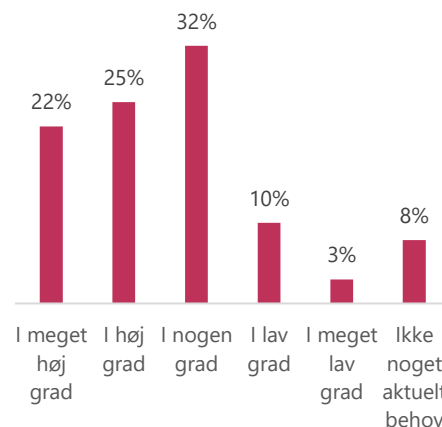
Blandt de pædagoger, der indgår i undervisningen, svarer **47 procent**, at de i høj eller meget høj grad oplever et behov for faglig kompetenceudvikling inden for inklusion af elever med særlige behov. **13 procent** svarer i lav eller meget lav grad, mens **8 procent** svarer, at de ikke har et aktuelt behov.

Figur 2: Lærernes vurdering af behov for kompetenceudvikling inden for undervisning af elever med særlige behov

Anm.: 1.937 dansk- og matematiklærere, på både folkeskoler og frie grundskoler, har besvaret spørgsmålet: "I hvilken grad mener du, at du lige nu har behov for faglig kompetenceudvikling inden for følgende områder: Undervisning af elever med særlige behov?".
Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Figur 3: Pædagogernes vurdering af behov for kompetenceudvikling inden for inklusion af elever med særlige behov

Anm.: 547 pædagoger på folkeskoler har besvaret spørgsmålet: "I hvilken grad mener du, at du lige nu har behov for faglig kompetenceudvikling inden for følgende områder: Inklusion af elever med særlige behov?".
Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Når lærernes besvarelser opdeles efter, om de underviser i folkeskoler eller på frie grundskoler, fremgår det, at det oplevede behov for faglig kompetenceudvikling inden for undervisning af elever med særlige behov er større blandt lærerne i folkeskoler. **45 procent** af disse lærere angiver, at de i høj eller meget høj grad har behov for kompetenceudvikling, mod **33 procent** af lærerne på de frie grundskoler. Når lærernes besvarelser opdeles efter det klassetrin, de underviser på, findes der små forskelle.

Mulighed for hjælp og vejledning fra en kollega med specialpædagogisk viden

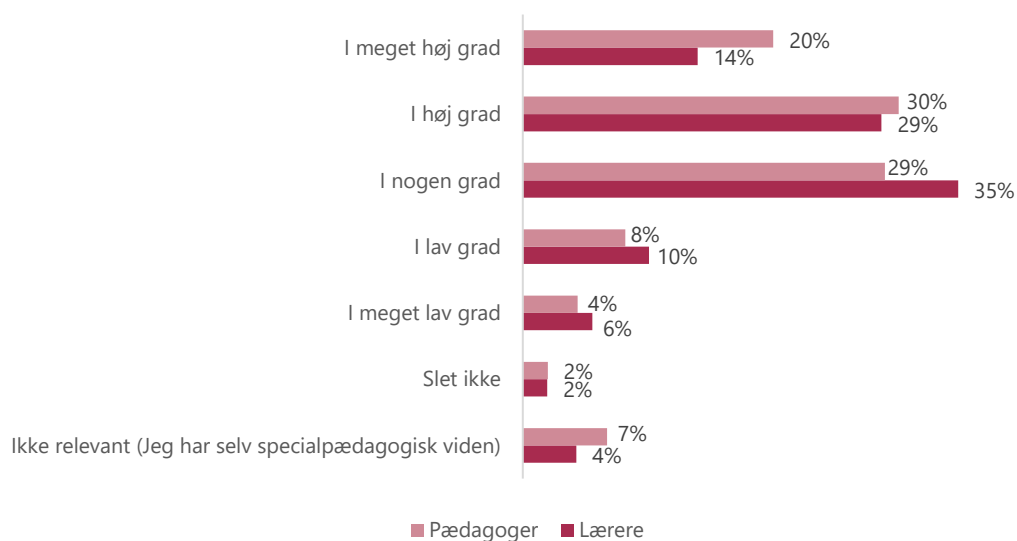
Lærere på både de deltagende folkeskoler og frie grundskoler samt pædagoger, der indgår i undervisningen på de deltagende folkeskoler, bliver også spurgt, i hvilken grad de mener, at det er let for dem at få hjælp og vejledning fra en kollega med specialpædagogisk viden.

43 procent af de adspurgte lærere svarer, at de i høj eller meget høj grad vurderer, at det er let at få hjælp og vejledning, mens **18 procent** sammenlagt svarer i lav grad, meget lav grad eller slet ikke.

Tilsvarende svarer **50 procent** af de adspurgte pædagoger, at de i høj eller meget høj grad vurderer, at det er let at få hjælp og vejledning, mens **14 procent** sammenlagt svarer i lav grad, meget lav grad eller slet ikke.

Figur 4: Lærere og pædagogers vurdering af, hvor let det er for dem at få hjælp og vejledning fra en kollega med specialpædagogisk viden

Anm.: 1.890 dansk- og matematiklærere, på både folkeskoler og frie grundskoler, og 548 pædagoger på folkeskoler har besvaret spørgsmålet: "I hvilken grad vurderer du, at det er let for dig at få hjælp og vejledning fra en kollega med specialpædagogisk viden?".

Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Der er kun små forskelle mellem besvarelserne fra lærere, der underviser på folkeskoler eller frie grundskoler. Det samme gælder for lærere, der underviser på forskellige klassetrin.

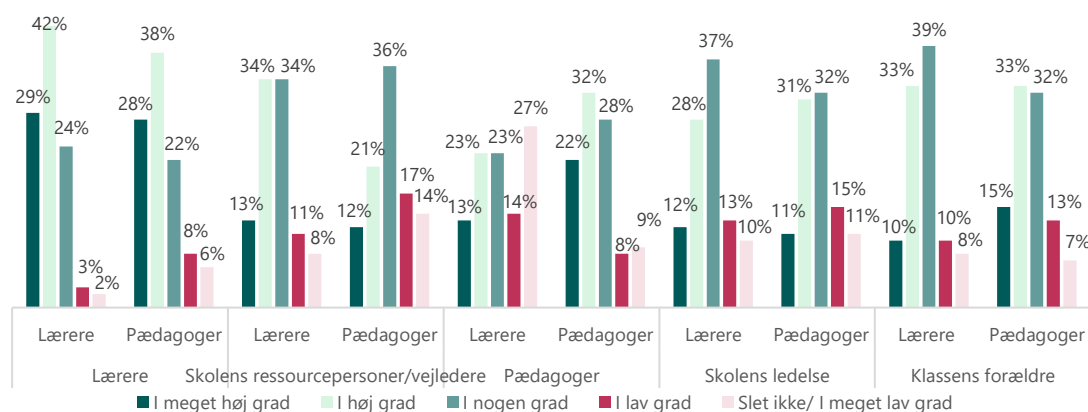
Samarbejde med skoleinterne aktører om at skabe inkluderende læringsmiljøer

Vurdering af om samarbejdet med skoleinterne aktører er tilstrækkeligt

Lærere tilknyttet enten en folkeskole eller en fri grundskole og pædagoger tilknyttet en folkeskole er blevet bedt om at vurdere, hvorvidt de oplever at have et tilstrækkeligt samarbejde med skoleinterne aktører om at skabe inkluderende læringsmiljøer. De skoleinterne aktører, der spørges ind til, er for lærernes vedkommende øvrige lærere, skolens ressourcpersoner/vejledere, pædagoger (fx inklusionspædagoger), skolens ledelse og klassens forældre. For pædagogernes vedkommende er det ligeledes lærere, skolens ressourcpersoner/vejledere, andre pædagoger, skolens ledelse samt deres nærmeste leder.

De aktører, som flest lærere svarer, at de i høj eller meget høj grad oplever at have et tilstrækkeligt samarbejde med om at skabe inkluderende læringsmiljøer, er andre lærere på skolen (**71 procent**), skolens ressourcpersoner (**47 procent**) og klassens forældre (**43 procent**).

Figur 5: Lærere og pædagogers vurdering af om samarbejdet med skoleinterne aktører om at skabe inkluderende læringsmiljøer er tilstrækkeligt

Anm.: 1.924 dansk- og matematiklærere, på både folkeskoler og frie grundskoler, og 557 pædagoger på folkeskoler har besvaret spørgsmålet: "I hvilken grad oplever du at have et tilstrækkeligt samarbejde med følgende aktører om at skabe inkluderende læringsmiljøer?". Svarkategorierne 'slet ikke/i meget lav grad' er for overskuelighedens skyld lagt sammen i denne figur. Figuren summerer ikke til 100% grundet afrundinger.

Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

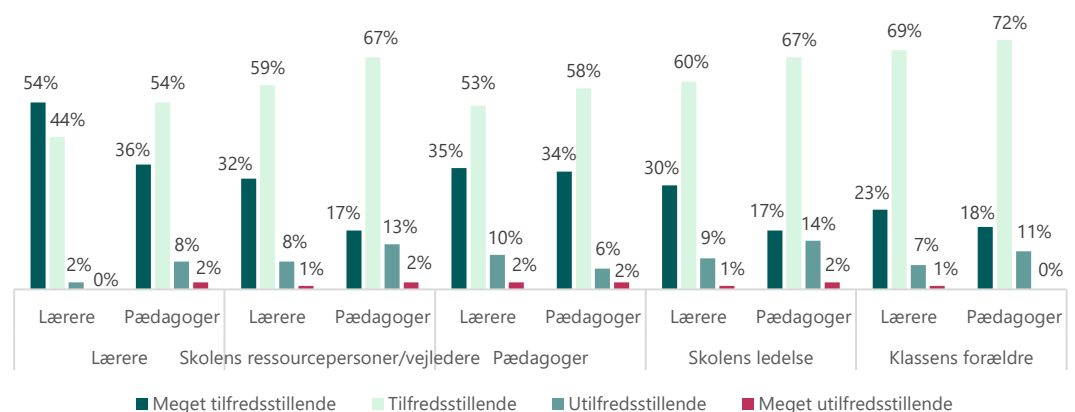
Tilsvarende svarer pædagogerne, at de skoleinterne aktører, som de i høj eller meget høj grad oplever at have et tilstrækkeligt samarbejde med, er: lærere (**66 procent**) og andre pædagoger (**54 procent**). Pædagogerne er også blevet spurgt om tilstrækkeligheden af samarbejdet med deres nærmeste leder. Her svarer **50 procent** af pædagogerne, at de i høj eller meget høj grad oplever et tilstrækkeligt samarbejde, mens **8 procent** svarer i meget lav grad eller slet ikke.

Når lærernes besvarelser opdeles efter, om de underviser i folkeskoler eller frie grundskoler, ses der små forskelle i deres oplevelse at have et tilstrækkeligt samarbejde med de forskellige skoleinterne aktører. Lærere på frie grundskoler oplever dog i højere grad end lærere på folkeskoler at have et tilstrækkeligt samarbejde med skolens ressourcpersoner/vejledere og skolens ledelse. **56 procent** af lærerne på frie grundskoler svarer, at de i høj eller meget høj grad oplever et tilstrækkeligt samarbejde med skolens ressourcpersoner/vejledere, mens det gælder for **45 procent** af lærerne på folkeskoler. **53 procent** af lærerne på frie grundskoler oplever i høj eller meget høj grad et tilstrækkeligt samarbejde med skolens ledelse, mens det samme gælder for **37 procent** af lærerne på folkeskoler.

Vurdering af om samarbejdet med skoleinterne aktører er tilfredsstillende

Lærerne og pædagogerne er efterfølgende blevet bedt om at vurdere, hvor tilfredsstillende de oplever, at samarbejdet med de forskellige skoleinterne aktører er for at skabe inkluderende læringsmiljøer. Generelt svarer en overvejende stor del af lærerne og pædagogerne, at de har et tilfredsstillende eller meget tilfredsstillende samarbejde med de skoleinterne aktører om at skabe inkluderende læringsmiljøer. Eksempelvis vurderer **98 procent** af lærerne og **90 procent** af pædagogerne, at deres samarbejde med (andre) lærere er tilfredsstillende eller meget tilfredsstillende.

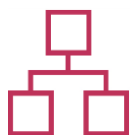
Figur 6: Lærere og pædagogers vurdering af om samarbejdet med skoleinterne aktører om at skabe inkluderende læringsmiljøer er tilfredsstillende

Anm.: 1.927 dansk- og matematiklærere, på både folkeskoler og frie grundskoler, og 557 pædagoger på folkeskoler har besvaret spørgsmålet: "Hvordan vurderer du samarbejdet med følgende aktører om at skabe inkluderende læringsmiljøer". Figuren summerer ikke til 100% grundet afrundinger.

Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Når lærernes besvarelser opdeles efter, om de underviser i folkeskoler eller frie grundskoler, ses der små forskelle i deres vurdering af samarbejdet med de forskellige skoleinterne aktører. Den eneste forskel, der er så stor, at den er værd at fremhæve, er, at en større andel af lærerne på frie grundskoler (**96 procent**) end på folkeskoler (**89 procent**) vurderer deres samarbejde med skolens ledelse som tilfredsstillende eller meget tilfredsstillende.

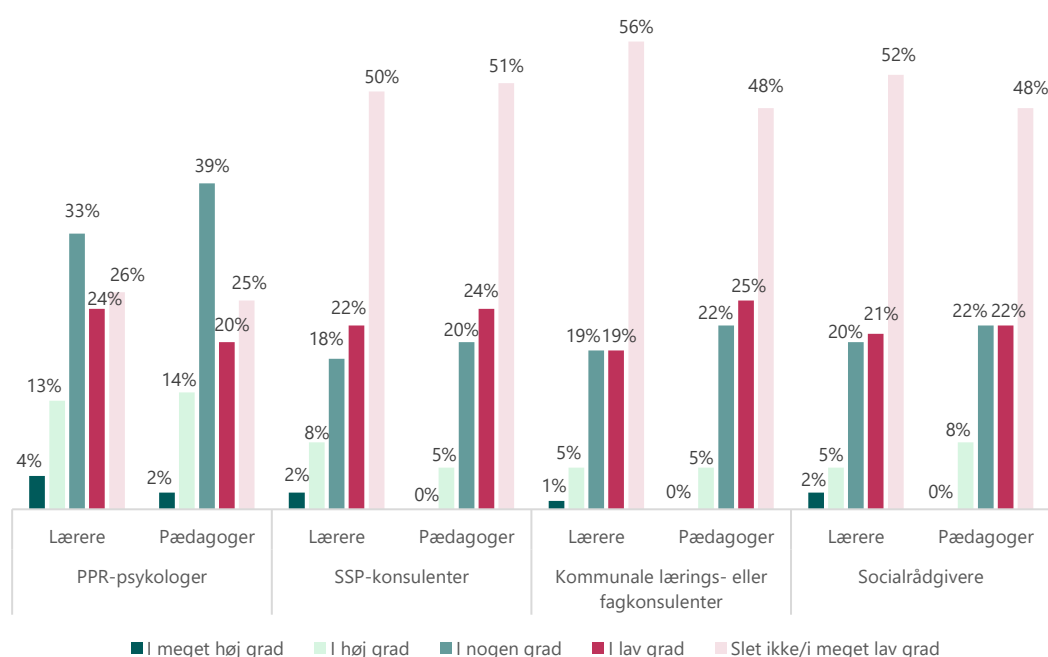

Samarbejde med skoleeksterne aktører om at skabe inkluderende læringsmiljøer

Vurdering af om samarbejdet med skoleeksterne aktører er tilstrækkeligt

Lærere tilknyttet enten en folkeskole eller en fri grundskole samt pædagoger tilknyttet en folkeskole er blevet bedt om at vurdere, hvorvidt de oplever at have et tilstrækkeligt samarbejde med de forskellige skoleeksterne aktører om at skabe inkluderende læringsmiljøer. De skoleeksterne aktører, der spørges ind til, er PPR-psykologer, SSP-konsulenter, socialrådgivere og kommunale lærings- eller fagkonsulenter. Sidstnævnte aktør er kun personalet på folkeskoler blevet om at vurdere deres samarbejde med.

Figur 7: Lærere og pædagogers vurdering af, om samarbejde med eksterne aktører om at skabe inkluderende læringsmiljøer er tilstrækkeligt

Anm.: 1.927 dansk- og matematiklærere, på både folkeskoler og frie grundskoler, og 557 pædagoger på folkeskoler har besvaret spørgsmålet: "I hvilken grad oplever du at have et tilstrækkeligt samarbejde med følgende aktører om at skabe inkluderende læringsmiljøer?". Svarkategorierne "slet ikke/i meget lav grad" er for overskuelighedens skyld lagt sammen i denne figur.
Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

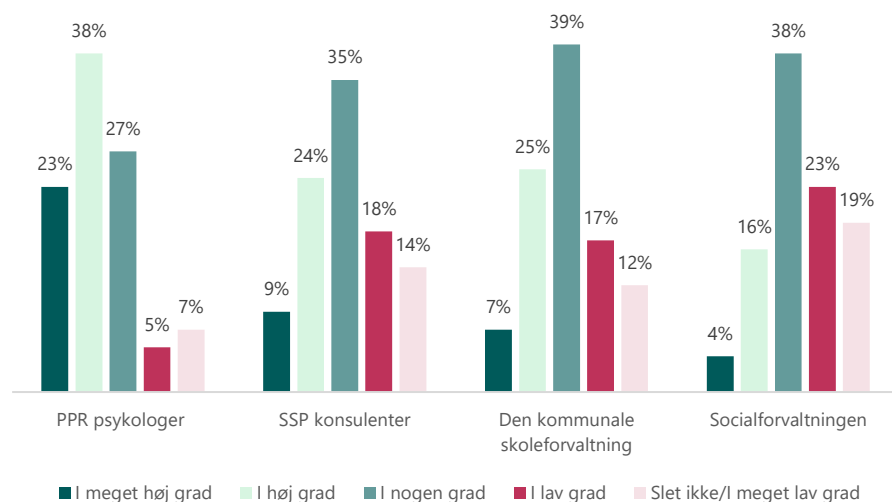
De to aktører, som flest lærere svarer, at de i høj eller meget høj grad oplever at have et tilstrækkeligt samarbejde med, er PPR-psykologer (**17 procent**) og SSP-konsulenter (**10 procent**). De to aktører, som flest pædagoger svarer, at de i høj eller meget høj grad oplever at have et tilstrækkeligt samarbejde med, er PPR-psykologer (**16 procent**) og socialrådgivere (**8 procent**).

Når lærernes besvarelser opdeles efter, om de underviser i folkeskoler eller frie grundskoler, ses der små forskelle i deres oplevelse af at have et tilstrækkeligt samarbejde med de forskellige skoleeksterne aktører. Der er dog to aktører, som lærere på frie grundskoler i lidt højere grad oplever at have et tilstrækkeligt samarbejde med sammenlignet med lærere på folkeskoler, nemlig PPR-psykologer og SSP-konsulenter. **23 procent** af lærerne på frie grundskoler svarer, at de i høj eller meget høj grad oplever et tilstrækkeligt samarbejde med PPR-psykologer, mens det samme gælder for **15 procent** af lærerne på folkeskoler. **15 procent** af lærerne på frie grundskoler oplever i høj eller meget høj grad et tilstrækkeligt samarbejde med SSP-konsulenter, mens det samme gælder for **9 procent** af lærerne på folkeskoler.

Ledere på folkeskoler og frie grundskoler er også blevet bedt om at vurdere, hvorvidt de oplever at have et tilstrækkeligt samarbejde med PPR-psykologer, den kommunale skoleforvaltning, socialforvaltningen (fx afdeling for sårbare børn) og SSP-konsulenter.

De to aktører, som flest ledere svarer, at de i høj eller meget høj grad har et tilstrækkeligt samarbejde med, er PPR-psykologer (**61 procent**) og SSP-konsulenter (**33 procent**).

Figur 8: Lederes vurdering af om samarbejde med eksterne aktører om at skabe inkluderende læringsmiljøer er tilstrækkeligt

Anm.: 546 ledere, på både folkeskoler og frie grundskoler, har besvaret spørgsmålet: "I hvilken grad oplever du at have et tilstrækkeligt samarbejde med følgende aktører om at skabe inkluderende læringsmiljøer?". Svarkategorierne "slet ikke/i meget lav grad" er for overskuelighedens skyld lagt sammen i denne figur.

Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

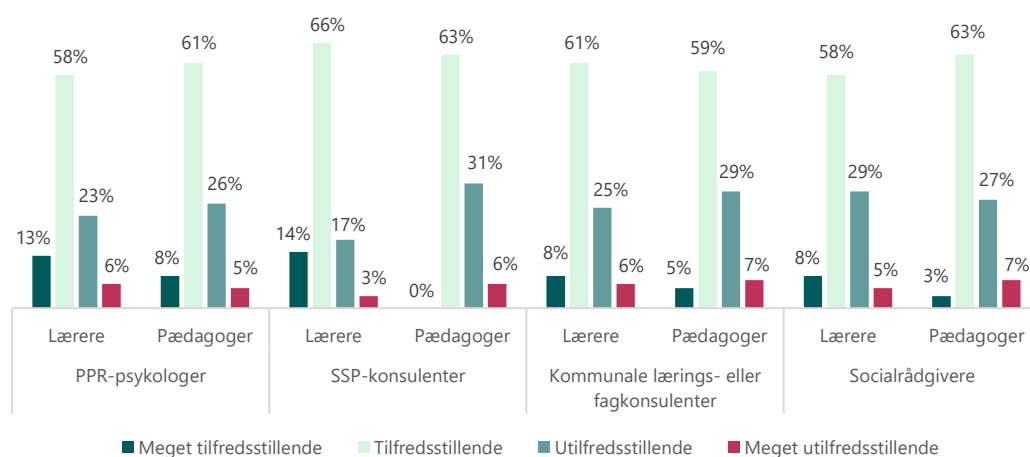
Når ledernes besvarelser opdeles efter, om de er fra en folkeskole eller en fri grundskole, ses der næsten ingen forskel i deres oplevelse af at have et tilstrækkeligt samarbejde med PPR-psykologer. Der er forskelle i ledernes svar fra de to skoletyper, hvad angår deres samarbejde med den kommunale skoleforvaltning, socialforvaltningen og SSP-konsulenter, hvor en større andel af lederne på folkeskoler end på frie grundskoler svarer, at de i høj eller meget høj grad har et tilstrækkeligt samarbejde med disse aktører.

Vurdering af om samarbejdet med skoleeksterne aktører er tilfredsstillende

Lærerne, pædagogerne og lederne er efterfølgende blevet bedt om at vurdere, hvor tilfredsstillende de oplever, at samarbejdet med de forskellige skoleeksterne aktører er for at skabe inkluderende læringsmiljøer.

Generelt svarer en overvejende stor del af lærerne og pædagogerne, at de har et tilfredsstillende eller meget tilfredsstillende samarbejde med de skoleeksterne aktører om at skabe inkluderende læringsmiljøer.

Figur 9: Lærere og pædagogers vurdering af om samarbejde med eksterne aktører om at skabe inkluderende læringsmiljøer er tilfredsstillende

Anm.: 527-1.295 dansk- og matematiklærere, på både folkeskoler og frie grundskoler, og 157-503 pædagoger på folkeskoler, som har svaret, at de samarbejder med de forskellige eksterne aktører, er også blevet spurgt om: "Hvordan vurderer du samarbejdet med følgende: ". De lærere og pædagoger, der har svaret, at de slet ikke samarbejder med disse aktører eller har svaret "ved ikke", er således ikke blevet spurgt til deres vurdering af samarbejdet. Kommunale lærings- eller fagkonsulenter er alene blevet vurderet af personalet på folkeskoler.

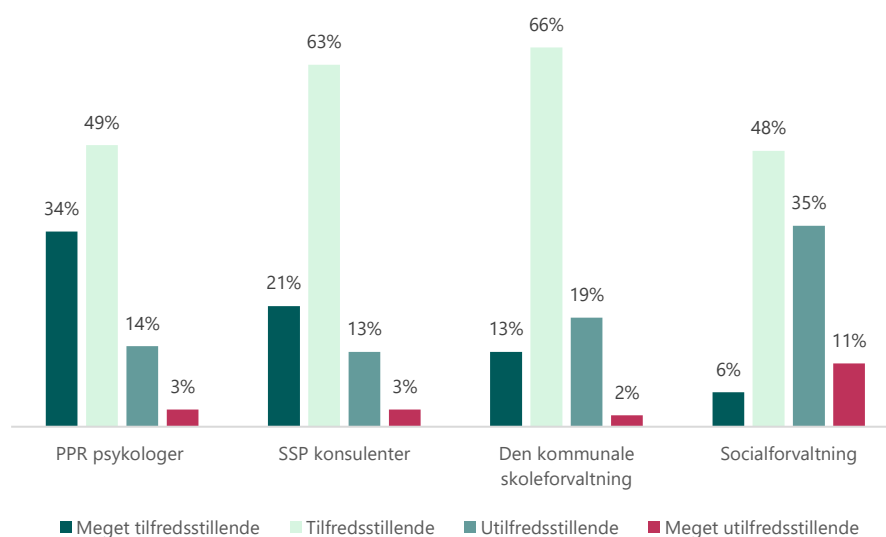
Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Ser man på fordelingen af lærere og pædagoger i forhold til deres vurdering af samarbejdet med de skoleeksterne aktører, ses der generelt kun små forskelle. Der er dog en større forskel i deres vurdering af samarbejdet med SSP-konsulenter, hvor lærere (**80 procent**) i højere grad end pædagoger (**63 procent**) vurderer deres samarbejde som tilfredsstillende eller meget tilfredsstillende.

Når lærernes besvarelser opdeles efter, om de er fra en folkeskole eller en fri grundskole, ses der kun meget små forskelle i deres vurdering af samarbejdet med de forskellige skoleeksterne aktører.

Ledere på folkeskoler og frie grundskoler er også blevet bedt om at vurdere, hvor tilfredsstillende de oplever samarbejdet med de forskellige skoleeksterne aktører i forhold til at skabe inkluderende læringsmiljøer. De to aktører, som flest ledere svarer, at de oplever at have et tilfredsstillende eller meget tilfredsstillende samarbejde med, er SSP-konsulenter (**84 procent**) og PPR-psykologer (**83 procent**).

Figur 10: Lederes vurdering af om samarbejdet med eksterne aktører om at skabe inkluderende læringsmiljøer er tilfredsstillende

Anm.: 429-535 ledere, på både folkeskoler og frie grundskoler, som har svaret, at de samarbejder med de forskellige eksterne aktører, er også blevet spurgt om: "Hvordan vurderer du samarbejdet med følgende:". De ledere, der har svaret, at de slet ikke samarbejder med disse aktører eller har svaret "ved ikke", er således ikke blevet spurgt til deres vurdering af samarbejdet. kommunale lærings- eller fagkonsulenter er alene blevet vurderet af ledere på folkeskoler. Kilde: Grundskolepanelet 2024, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Opdeler man ledernes besvarelser efter, om de er tilknyttet en folkeskole eller en fri grundskole, ses der næsten ingen forskel i deres vurdering af samarbejdet med PPR-psykologer, mens der er forskelle i deres vurdering af de øvrige aktører. **81 procent** af lederne på folkeskoler vurderer deres samarbejde med den kommunale skoleforvaltning som tilfredsstillende eller meget tilfredsstillende, mens det samme gælder for **54 procent** af lederne på frie grundskoler. En større andel af ledere på frie grundskoler end ledere på folkeskoler vurderer deres samarbejde med socialforvaltningen og SSP-konsulenter som tilfredsstillende eller meget tilfredsstillende.

Om faktaarket

Af rapporteringen af resultater fra Grundskolepanelet sker i form af faktaark. Der vil for hvert tema udkomme ét eller flere faktaark, der til sammen afreporterer på de fire temaer for Grundskolepanelet. I faktaarkene præsenteres en række udvalgte resultater. Formålet med faktaarkene er at præsentere panelets resultater i en nuanceret og let tilgængelig form.

Da faktaarkene indeholder udvalgte resultater indgår også et bilag for hvert faktaark, hvor alle resultater for faktaarket er afreporteret. Ligeledes findes der i bilaget også antal svar herunder også antal 'ved ikke' besvarelser samt opdeling af resultater på skoletype. Bilaget giver derfor det fulde billede af undersøgelsen.

Der kan læses mere om baggrunden for temaer og Grundskolepanelets design samt dataindsamling i rammenotat for Grundskolepanelet, der kan findes [her](#) på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.